

Elinvoima- ja ympäristötoimiala

Tilannekuva

Yleisessä taloustilanteessa Suomessa näkyy hidastumisen, ehkä jopa taantumien merkkejä, kun inflaatio, korkojen nousu ja asuntomarkkinoiden ongelmat vähentävät yksityistä ostovoimaa. Vastaavaa tapahtuu Suomen vientikohdemaissa, mikä heijastuu nopeasti vientiteollisuuteen. Porin seudun vientiteollisuus on kuitenkin laajalti osa edelleen vauhdilla etenevän puhtaan siirtymän arvoketjua, mikä tasaa suhdannevaihtelua. Asuntorakentaminen on alueellamme hidastunut voimakkaasti, mutta alaa kannattelee muutamat isot rakennushankkeet (esimerkiksi uusi oikeustalo ja Svenska Kulturfonden i Björneborgin kampuksen laajennus). Puhtaan siirtymän sijoittumiskysyntä on edelleen korkea. Lisäksi vuoden loppupuoliskolla odotetaan teollisten hankkeiden investointipäätöksiä. Siksi Porin talousnäkyelmiä voi pitää vähintäänkin kohtuullisina yleiseen tilanteeseen verrattuna.

Heikkenevistä näkymistä huolimatta työllisyystilanne on 2023 pysynyt suhteellisen hyvänä. Tietyillä aloilla haasteena on edelleen pula osaavasta työvoimasta ja se on merkittävä yritysten kasvua estävä tekijä. Elinvoima- ja ympäristötoimiala vastaa tarpeeseen erityisesti työllisyyspalvelujen toimenpiteillä työllisyyden kuntakokeilun asiakaskunnassa. Lakisääteisiin palveluihin kuuluvat muun muassa erilaiset työvoimakoulutukset, valmennukset ja työnvälitys. Vuoden 2023 aikana on aloitettu TE24-uudistuksen valmistelu. 1.1.2025 voimaan tuleva TE-palveluiden uudistus siirtää työvoima- ja elinkeinopalvelut valtiolta kuntien järjestettäväksi. Uudistuksen taustalla ovat kuntien paremmat yhteistyövalmiudet yritysten suuntaan, jolloin työvoiman kysyntä ja tarjonta saadaan paremmin kohtaamaan. Valmistelua on tehty yhdessä maakunnan kuntien ja Satakuntaliiton kanssa ja elokuussa 2023 päästiin sopimukseen. Satakunnan työllisyysalueen vastuukuntana tulee toimimaan Pori ja sen lisäksi yhteistoiminnassa on mukana 10 kuntaa Pohjois- ja Keski-Satakunnasta. Järjestämissuunnitelman ja palvelumallin valmistelu jatkuu laajassa yhteistyössä vuoden 2024 aikana. Uudistus vaikuttaa myös Porin kaupungin organisaatioon muun muassa siten, että elinvoima- ja ympäristötoimialan lautakuntarakennetta uudistetaan.

Tämän lisäksi toimiala osallistuu yhdessä sivistys- ja kulttuuritoimialan, Satakunnan ELY-keskuksen ja muiden Satakunnan kuntien kanssa työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton ja asettautumispalveluiden kehittämisprojektiin. Tavoitteena on vuoden 2023 loppupuoliskolla avata kohderyhmää koskeva palvelukokonaisuus.

Pori on ollut viime aikoina yritysten kasvavan sijoittumismielenkiinnon kohde, mistä merkittävimpinä esimerkkeinä australialaistaustaisen Novana Oy:n suunnitelma perustaa vanadiinin talteenotto laitoksen Porin Tahkoluotoon ja suomalaisen BioEnergon hanke biotuotetehtaan perustamiseksi Kaanaankorpeen. Puhtaan siirtymän teollisuuden sijoittumiskiinnostus Poriin on jatkunut vahvana. Sijoittumispalvelut toteutetaan elinvoima- ja ympäristötoimialajohtoisesti yhdessä kaupungin muiden toimialojen ja konserniyhtiöiden kanssa.

Eryteisesti merituulivoimaan tehtävät panostukset edesauttavat Porin kiinnostavuutta, jota Porin kaupungin Meri-Porin asemakaavamuutokset tukevat. Yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa Porin kaupunki julkisti suunnitelman merituulivoiman kehityshankkeita palvelevan logistiikka- ja esiasennuskeskittymän, ”merituulihubin”, perustamisesta. Merituulihubi pystyisi palvelemaan käytännössä kaikkia Pohjanmeren merituulivoimahankkeita, myös Ruotsissa.

Talouden viilenevä sää näkyy myös rakennusvalvonnan lupapalveluiden kysynnässä, jossa on selkeää laskua viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Pienentynyt kuorma antaa paremman mahdollisuuden kehittää toimintoja entistä virtaviivaisempaan suuntaan.

Kuluneen vuoden kesällä valmistunut matkailun tulo- ja työllisyys selvitys osoittaa, että ennakkolukujen perusteella Porissa tehtiin vuonna 2022 matkailutulon osalta ennätys vuosien 2009–2022 vertailuajanjaksolla. Matkailutulo Porissa oli vuonna 2023 noin 154 miljoonaa euroa. Yöpymismäärät ja majoitusmyynti näyttävät noudattavan pitkälti vuoden 2022 lukemia myös vuonna 2023. Huomion arvoista on, että rekisteröimätön majoitusmyynti (Airbnb:n ja Vrbo) on ollut viime vuosina kasvussa. Vielä vuonna 2019 tammi-heinäkuun välisenä ajanjaksona rekisteröimätön majoitusmyynti oli noin 775 000 euroa kun samalla ajanjaksolla vuonna 2023 myynti oli jo noin 1,6 miljoonaa euroa.

Porin matkailukesä 2023 onnistui erityisen hyvin tapahtumien osalta. SuomiAreenan eriyttäminen omaan ajankohtaansa kesäkuulle toimi ja yleisö löysi paikanpäälle kuuntelemaan keskusteluja onnistuneen viestinnän ja markkinoinnin johdosta. Myös muut kesätapahtumat kasvattivat kävijämääriään, kuten esimerkiksi Iskelmä Festivaali ja kaupungin strategiset tapahtumakumppanit Pori Jazz ja Porispere.

Markkinoinnin osalta tavoitteena vuonna 2023 on kasvattaa markkinointikampanjoiden määrää. Uusina kampanjoina on toteutettu muun muassa luontoreittien markkinointikampanjointia, joukkoliikenteen markkinointikampanjointia, SuomiAreenan markkinointikampanjointia sekä uuden Porisuhdeneuvojan asukasmarkkinointikampanjointia. Lisäksi keväällä lisättiin toimenpiteitä kansainvälisten matkailijoiden houkuttelemiseksi.

Vuodelle 2024 suunnitellaan uutta matkailumarkkinoinnin kampanjaa, Yyteri kärkenä. Tavoitteena on tuoda Yyteri entistä lähemmäksi osaksi Porin muita matkailukohteita. Yyterissä kehittämistoimet etenevät uuden inforakennuksen

toteuttamiseen. Tavoite on, että rakennus palveluineen valmistuu kesällä 2024. Yyterin ja luontokohteiden virkistyskäytön kehittämistä yleisemminkin tukevat suunnittelu- ja kehittämissyksikön ympäristösuojelun toiminnot.

Suunnittelu- ja kehittämissyksikkö jatkaa ympäristön- ja luonnonsuojelun edistämisen kunnalle lainsäädännössä määrättyä tehtävää laajalla ympäristökasvatustyöllä. Vuosittain porilaisille tarjotaan maksuttomia luontoretkeä ja ympäristökasvatusviikolla kouluille järjestetään vierailukohteita muun muassa kiertotalouden, luonnonvarojen ja uusiutuvan energian teemoista. Yhdessä Motivan kanssa yksikkö toteuttaa energianeuvontaa. Hankerintamalla yksikkö valmistele kaupungin Resurssiviisasta kiertotalouden tiekarttaa Circwaste-hankkeessa yhdessä kasvupalvelut ja kaupunkisuunnittelu -yksikön Intelligent Cities Challenge 2.0 –hankkeen kanssa. Lisäksi ilmastonmuutoksen hidastamisen, energian viisaamman käytön sekä luonnonsuojelun edistämiseksi pyritään hyödyntämään ulkopuolisia rahoituslähteitä.

Joukkoliikenteen käytössä on Porissa lähestytty koronaa edeltävää aikaa, kun esimerkiksi lähityö on elpynyt. Tämä on näkynyt kasvavina matkustajamäärinä. Kaupunki toteutti 2021 siirtymisen käyttöoikeussopimuksesta 8+2 –vuotiseen hankintasopimukseen, jolloin niin lipputulot kuin -riski siirtyivät kaupungille. Kesällä 2023 otettiin käyttöön joukkoliikennekaupunkien yhdessä omistaman Waltti Solutions Oy:n Waltti –lippu- ja maksujärjestelmä. Matkustajille uudistus merkitsi uusien maksutapojen (mukaan lukien lähimaksu) ja lippujen ostokanavien käyttöönottoa, kaupungille lipputulojen reaaliaikaista tuloutumista muiden kuin käteislipputulojen osalta ja välitöntä matkustus- ja lipputulodatan seurantaa.

Joukkoliikenteen seudullisissa yhteishankinnoissa siirrytään vuosien 2023-24 kuluessa käyttöoikeussopimuksista hankintasopimukseen ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ylläpitämän Seutu+ –lippu- ja maksujärjestelmän käyttöön. Pysyvän matkustajamäärän vähenemisen, polttoaineen hintakehityksen, kuljettajapulan ja kohonneiden työvoimakustannusten sekä valtionavustuksen vähenemisen takia seudullisen joukkoliikenteen vuorotarjontaa sopeutetaan voimakkaasti vastaamaan viime vuosina toteutunutta kysyntää. Tarjonnan vähentämisestä huolimatta tarjonta sitoo edelleen yhtä paljon määrärahoja kuin edellisillä sopimuskausilla, kustannustason nousun ja sopimusmallissa kaupungille siirtyvän lipputuloriskin takia.

Kunnallisten eläinlääkäripalveluiden tuottamiseen muutoksia tulee vuonna 2024 aiheuttamaan eläinlääkintähuoltolain muutokset, joilla pyritään varmistamaan tiettyjen palveluiden kilpailuneutraliteetti markkinoilla. Lisäksi pieneläinpäivystyksen toteuttaminen tulee arvioitavaksi Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy:n kanssa tehdyn sopimuksen päättyessä.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Porin elinvoimaisuus

PAINOPISTE	Kasvava Pori
TAVOITE	Asukasmäärään vaikuttaminen
TEKO	Kehitämme Poria ympärivuotisena tapahtuma- ja kulttuurikaupunkina
Elinvoima- ja ympäristötoimiala	

TOIMENPIDE	Matkailu- ja tapahtumaedellytysten kehittäminen Porin kaupunkikehityksen kärkikohteissa.		
MITTARI	Matkailun ja tapahtumien tiekarttojen 2020–2025 päivitystyö vuosille 2025–2030	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Suunnitteilla	Valmis
MITTARI	Kävijädatan analysoinnin konsepti	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Suunnitteilla	Konsepti valmis

Porilaisten hyvinvointi

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Jokaisella porilaisella on mahdollisuus terveelliseen, aktiiviseen ja turvalliseen elämään		
TEKO	Kaupungin poikkihallinnollinen liikkumishjelma		
Elinvoima- ja ympäristötoimiala			
TOIMENPIDE	Luontopalveluiden kehittämissstrategian kytkeminen liikkumishjelmaan		
MITTARI	Strategia valmis ja liikkumishjelma huomioitu	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Strategian teko kesken	Strategia on hyväksytty

Elinvoima- ja ympäristötoimiala

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Pori mahdollistaa yritystoiminnan kasvun ja uudistumisen		
TEKO	Tarjoamme nopeat ja digitaaliset lupaprosessit		
TOIMENPIDE	Lupaprosessien sujuvoittaminen		
MITTARI	<p>Mittari 1. Uudisrakennuslupien keskimääräinen läpimenoaika säilyy samassa suhteessa Topten – kaupunkeihin. Porin lupakäsittelyn läpimenoaika lyhenee ja sijoitus Topten-kaupunkien välisessä vertailussa säilyy vähintään samana.</p> <p>Mittari 2. Kaikkien lupien keskimääräinen läpimenoaika lyhenee. Vuonna 2022 lupia yht. hieman alle 600 kpl, keskimääräinen läpimenoaika 26 pv.</p> <p>Mittari 3. Lupapalveluiden prosessien kehittäminen palvelumuotoilun keinoin</p> <p>Mittari 4. Lupapalveluiden laatujärjestelmän kehittäminen</p>	Lähtötaso	Tavoitetaso
		1. Porissa n. 40 pv, Topten n. 60 pv	30 pv
		26 pv	20 pv
		Tarve tunnistettu	Käynnistys Q3/2023, valmistuminen Q2/2024
		Suunnitteilla	Luonnos valmiina Q4/2024

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Pori mahdollistaa yritystoiminnan kasvun ja uudistumisen		
TEKO	Huomioimme päätösten vaikutukset yritysten toimintaympäristöön		
TOIMENPIDE	Yritysvaikutusten arviointi		
MITTARI	Laadittujen yritysvaikutusten määrä	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Noin 5	5

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Asukasmäärään vaikuttaminen		
TEKO	Panostamme kaupunki- ja asukasmarkkinointiin		
TOIMENPIDE	Jatkamme menestyksestä ja pitkäjänteistä brändityötä		
MITTARI	Mittari 1. Yyterin ja muun matkailun markkinointikampanjan lanseeraus	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Suunnitteilla	Valmis ja käynnissä
		Suunnitteilla	Valmis ja käytössä
		2023 vuoden vertailuluku	Vuoden 2023 taso ylitetty
MITTARI	Mittari 2. Tapahtumamarkkinoinnin konsepti, markkinointisuunnitelma ja vuosikello	2023	Kasvu 3 %
		2023 yöpymisvuorokaudet	
MITTARI	Mittari 2. Kansainvälisten matkailijoiden yöpymisvuorokausien määrä kesäsesonkina toukokuu-syyskuu	2023	
		2023 yöpymisvuorokaudet	
MITTARI	Mittari 3. Yöpymisvuorokausien kokonaismäärä vuonna 2024 kotimaisten ja kansainvälisten matkailijoiden osalta	2023	
		2023 yöpymisvuorokaudet	

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Pori mahdollistaa yritystoiminnan kasvun ja uudistumisen		
TEKO	Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle		
TOIMENPIDE	Yritysmarkkinoinnin jatkaminen		
MITTARI	Yritysmarkkinoinnin konseptin jalkauttaminen ja markkinointitoimenpiteiden (esim. messut, some, ammattilehdistö, markkinointikiertue) toteuttaminen	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Suunnitteilla	Valmis ja käynnissä

PAINOPISTE	Kasvava Pori		
TAVOITE	Pori mahdollistaa yritystoiminnan kasvun ja uudistumisen		
TEKO	Edistämme aktiivisesti yritysten ja investointien sijoittumista Porin seudulle		
TOIMENPIDE	Maankäytön suunnittelu tukee investointeja Rakennetaan kannustimia TKI-volyymien kasvattamiseksi		
MITTARI	Mittari 1. Ekosysteemisopimuksen puitteissa rahoitettavien hankkeiden määrän kasvattaminen	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Vuoden 2023 luku	Määrän kasvu
		5	5 uutta
		1	1 uusi
MITTARI	Mittari 2. Prosessiteollisuudelle sopivien T/kem-tonttien määrän kasvattaminen	Vireillä	Valmis
MITTARI	Mittari 3. Tahkoluoto-Paakarit-osayleiskaava lainvoimainen	Vireillä	Valmis

PAINOPISTE	Osaava Pori		
TAVOITE	Osaavan työvoiman saatavuus		
TEKO	Asettumis- ja sijoittumispalvelut yhteistyössä maakunnan toimijoiden (ml valtion) kanssa		
TOIMENPIDE	International House of Porin perustaminen		
MITTARI	International House of Pori perustettu	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Suunnitteilla	Valmis

PAINOPISTE	Hyvinvoiva Pori		
TAVOITE	Jokaisella porilaisella on mahdollisuus terveelliseen, aktiiviseen ja turvalliseen elämään		
TEKO	Viihtyisät ja turvalliset puitteet ulkoilulle, liikkumiselle, kulttuurille ja asumiselle		
TOIMENPIDE	Vuorovaikutteisen palautejärjestelmän kehittäminen luontokohteissa		
MITTARI	Vuorovaikutteisen palautejärjestelmän kautta tulleisiin palautteisiin reagoidaan ripeästi	Lähtötaso	Tavoitetaso
		Ei ole	Kaksi viikkoa ilmoituksesta toimenpiteeseen